

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY FOR DEFENCE

กรอบความเห็นร่วม

บฉิรูปประเทศไทย

ด้านอื่น ๆ

คำนำ

คณะทำงานเตรียมการปฏิรูปเพื่อคืนความสุขให้คนในชาติดำเนินการจัดทำเอกสาร “การปฏิรูป : ด้านอื่นๆ” มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหา และกรอบความเห็นร่วมของประชาชนนำเสนอเป็นทางเลือกให้สภาปฏิรูปแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปด้านอื่นๆ ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่อง ศาสนธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม ความสามัคคี ประองตอง ระเบียบวินัยในสังคม เอกลักษณ์ของชาติ กีฬา และสิ่งบันเทิง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต

การดำเนินงานประกอบด้วย การทบทวนข้อมูลจากหนังสือ รายงานการวิจัย เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับด้านอื่นๆ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากประชาชนทั้งโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย การเสวนา และรับข้อมูลเสนอผ่านทางโทรศัพท์ อีเมล โทรทัศน์ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร และข้อคิดเห็นจากองค์กร หรือหน่วยงานที่สนใจ การปฏิรูปด้านอื่นๆจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบความเห็นร่วม

สาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ประกอบด้วย บทนำ และ เนื้อหาหลักครอบคลุมใน 10 ประเด็นของการปฏิรูปด้านอื่นๆ และในแต่ละประเด็นกล่าวถึงสภาพปัญหาและกรอบความเห็นร่วมของประชาชนซึ่งเป็นทางเลือกสำหรับการปฏิรูปด้านอื่นๆ ต่อไป

คณะทำงานเตรียมการปฏิรูปเพื่อคืนความสุขให้คนในชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
☐ บทนำ	1
☐ การนำศาสนธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาวิถีชีวิต	9
❖ สภาพปัญหา	9
❖ ครอบคลุมเห็นร่วม	9
➤ การส่งเสริมการนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามาใช้ ในชีวิตประจำวันให้ได้ผลจริง	10
➤ การส่งเสริมให้ศาสนาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ ในการพัฒนาคน สังคม	12
➤ การส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาการประพฤติผิดหลักธรรม คำสั่งสอนของศาสนา	16
➤ การส่งเสริมให้มีการออกอากาศเผยแพร่ธรรมะทางวิทยุ	17
➤ การส่งเสริมบทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอประเด็น ที่เกี่ยวกับศาสนา	18
➤ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา	19

□	คุณธรรมและจริยธรรม	21
❖	สภาพปัญหา	21
❖	กรอบความเห็นร่วม	22
➤	การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	22
➤	การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน	22
➤	การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม	24
➤	การปฏิรูปการศึกษา	25
➤	การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหาร	26
□	วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	27
❖	สภาพปัญหา	27
❖	กรอบความเห็นร่วม	28
➤	การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	29
➤	การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การเป็น ประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม	31
□	ศิลปวัฒนธรรม	33
❖	สภาพปัญหา	33
❖	กรอบความเห็นร่วม	33
➤	การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันชาติ	34

➤	การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันศาสนา	35
➤	การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์	36
➤	การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการเมือง	37
	การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์	
	ทรงเป็นประมุข	
➤	การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันทางสังคม	37
	การดำรงชีวิต	
□	การปลูกฝังและเผยแพร่ค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคมไทย	40
❖	สภาพปัญหา	40
❖	กรอบความเห็นร่วม	41
➤	การกำหนดค่านิยมเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ	42
➤	การสื่อสารกับสาธารณะ	43
➤	การติดตามประเมินผลการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย	44
□	ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ	45
❖	สภาพปัญหา	45
❖	กรอบความเห็นร่วม	46
➤	การเสริมสร้างความสามัคคี	46
➤	การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ	48
□	ระเบียบวินัยในสังคม	51

❖	สภาพปัญหา	51
❖	กรอบความเห็นร่วม	52
➤	การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกเรื่องระเบียบวินัยในสังคม	52
➤	การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการทางสังคมอย่างจริงจัง	53
➤	การปลูกฝังระเบียบวินัยตั้งแต่เด็ก	54
□	เอกลักษณ์ของชาติ	55
❖	สภาพปัญหา	55
❖	กรอบความเห็นร่วม	56
➤	การสร้างจิตสำนึกรักความเป็นไทยและเทิดทูน ในสถาบันหลักของชาติ	56
➤	การเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเอกลักษณ์ของชาติ	57
□	กีฬา	59
❖	สภาพปัญหา	59
❖	กรอบความเห็นร่วม	62
➤	การปฏิรูปด้านโครงสร้าง	62
➤	การปฏิรูปด้านการบริหารจัดการ	63
□	สิ่งบันเทิงอันมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชน	64
❖	สภาพปัญหา	64
❖	กรอบความเห็นร่วม	65

- การบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองเยาวชน 66
- การส่งเสริมสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ 67
- การสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนในการเข้าถึงสิ่งบันเทิง 67
- การส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 68

บทนำ

การปฏิรูปประเทศในภาพรวม จำเป็นต้องบูรณาการทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน สามารถเป็นกลไกที่สนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกันได้ทุกโครงสร้างการพัฒนา และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งแนวทางที่จะทำให้ประเทศไทยประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้จำเป็นต้องเข้าใจถึงสาเหตุและสภาพปัญหาในปัจจุบันอย่างถ่องแท้จึงจะทำให้แสวงหาวิธีการที่เหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงประเด็นครอบคลุม ถูกต้องครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความเห็นร่วมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ในประเด็นเกี่ยวกับการปฏิรูปด้านอื่นๆ ทั้ง 10 ประเด็น มีที่มาของสาเหตุและสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน ดังนี้

สภาพปัญหาการนำศาสนธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาวิถีชีวิต เกิดจากการที่สังคมเน้นการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าการพัฒนาด้านจิตใจ ประกอบกับการดำเนินนโยบายด้านศาสนาของภาครัฐขาดการประสานงานและบูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ผู้เผยแผ่หลักธรรมของศาสนาบางส่วนบิดเบือนหลักธรรมคำสั่งสอนส่งผลให้ประชาชนไม่เข้าใจในหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาอย่างแท้จริง ขาดภูมิคุ้มกันในการนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

สภาพปัญหาคุณธรรมจริยธรรม เกิดจากความเสื่อมทางความคิด จิตใจ และจิตสำนึกของคนในสังคม จนกลายเป็นความประพฤติและการปฏิบัติที่นำไปสู่การทุจริตนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ยกย่องคนที่มีเงิน มีตำแหน่งสูง มีอำนาจวาสนา มีชื่อเสียง แทนการยกย่องคนที่มีศีลธรรม แม้ว่าคนนั้นจะประพฤติผิดศีลธรรม ได้เงินมาโดยทางทุจริตก็ตาม ประกอบกับนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาลในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ขาดความต่อเนื่องจริงจัง ระบบและนโยบายการศึกษาให้ความสำคัญกับความเก่งและความเป็นเลิศทางวิชาการมากกว่าการปลูกฝังและการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้ทุกภาคส่วนของสังคมเพิกเฉยและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่กำหนดไว้ อาทิ นักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ สื่อมวลชน และที่ร้ายแรงที่สุดคือ การประทุษร้ายและการปฏิบัติเช่นนี้ เป็นสิ่งที่คนทั่วไปและสังคมยอมรับได้

สภาพปัญหาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เกิดจากอิทธิพลของระบบโครงสร้างและพฤติกรรมทางการเมืองของประเทศไทยที่ผ่านมา 3 ระบบ คือ ระบบเจ้าขุนมูลนาย ระบบราชการ และระบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ซึ่งฝังรากลึกและอยู่กับประชาชนคนไทยมายาวนานจนกลายเป็นความเคยชิน เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทยๆ จนไม่เห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเมืองแบบประชาธิปไตย เห็นได้จากประชาชนมีแนวโน้มที่จะเลือกนักการเมืองในแบบที่พวกเขาคาดว่าจะเป็นที่พึ่งและให้การคุ้มครองได้ ประกอบกับการรับการปกครองแบบประชาธิปไตยจากวัฒนธรรมแบบตะวันตก ซึ่งแปลกปลอมเข้ามาในสังคมไทย โดยไม่เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งเป็นเพียงการรับรูปแบบและวิธีการของระบอบประชาธิปไตย แต่ไม่ได้นำเอาจิตวิญญาณของระบอบประชาธิปไตยมาด้วย ทำให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองเข้ามาหาประโยชน์ให้กับตัวเองมากกว่าทำเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมถึงความอ่อนแอของระบบการเลือกตั้งส่งผลให้ประเทศไทยเกิดความยากลำบากที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์

สภาพปัญหาศิลปวัฒนธรรม เกิดจากการที่สังคมไทยเปิดรับกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นกระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม โดยไม่มีการกลั่นกรอง คัดเลือก และประยุกต์ให้เหมาะสมกับความเป็นไทย ประกอบกับคนในชาติยังขาดความรู้สึภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่วนใหญ่มุ่งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ให้ความสำคัญกับอิทธิพลของระบบ

ทุนนิยม ที่เห็นแก่ทรัพย์สินและวัตถุเป็นใหญ่ ระบบการศึกษาเน้นความเก่ง ความฉลาด ไม่ได้เน้นคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควร ความเมตตาเอื้ออาทรระหว่างกันมีน้อยลง รวมถึงอิทธิพลของสื่อ บางส่วนที่นำเสนอศิลปวัฒนธรรมอย่างไม่สร้างสรรค์ ส่งผลให้ศิลปวัฒนธรรมที่ดีของไทย มีการบิดเบือน เปลี่ยนแปลง หรือถูกรวบงำ หรืออาจสูญหายไปจากสังคมไทย

สภาพปัญหาการปลูกฝังและเผยแพร่ค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคมไทย เกิดจากความแตกต่างทางความเชื่อ อุดมการณ์ เป็นความต้องการของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งบางครั้งไม่สามารถบอกได้ว่าค่านิยมของบุคคลใดถูกหรือผิด ความแตกต่างทางความเชื่อและค่านิยมอาจนำไปสู่ความขัดแย้ง แยกแยก และอาจนำไปสู่การสูญเสียที่ประเมินค่ามิได้ เช่น การไม่มีระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎหมาย ไม่ดูแลบุพการี ไม่มีจิตสำนึกสาธารณะ เป็นต้น ส่งผลให้ค่านิยมที่ดีที่เป็นหลักยึดของสังคมไทยถูกละเลยไป

สภาพปัญหาความสามัคคีปรองดอง เกิดจากการแตกแยกทางความคิดและความเชื่อทางการเมือง การไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและประเทศชาติ ทำให้มีการแบ่งสีแบ่งพวก แบ่งฝ่าย และเกิดการชุมนุมประท้วงที่เกินขอบเขต ใช้ความรุนแรง ใช้อาวุธสงคราม ประหัตประหารกัน ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไป จากการชุมนุมประท้วงที่เกินขอบเขต ใช้ความรุนแรงทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก รวมทั้งส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและธุรกิจการท่องเที่ยว การส่งออก และการลงทุน ทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นเมืองพระพุทธศาสนา เป็นเมืองแห่งความสงบ เป็นสยามเมืองยิ้ม ได้รับความเสียหายและเสื่อมเสียภาพลักษณ์ดังกล่าวไปด้วย

สภาพปัญหาระเบียบวินัยในสังคม เกิดจากการไม่ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน การไม่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม การไม่เคารพปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับของสังคม การไม่รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่อย่างถูกต้อง การใช้สิทธิรับบริการและให้บริการ

การไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรในการใช้ถนนและการขับขี่ยานพาหนะ ซึ่งจะสร้างปัญหาให้กับครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ เกิดการแก่งแย่งชิงดี การทุจริตประพฤติมิชอบ และที่สำคัญการที่ยังคงปล่อยให้คนในสังคมอยู่ในสภาพการขาดระเบียบวินัยจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

สภาพปัญหาเอกลักษณ์ของชาติ เกิดจากการที่วัฒนธรรมและค่านิยมของต่างชาติ หลังไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเกิดความสับสน ในการประพฤติตนและการดำเนินชีวิตในแนวทางที่ถูกต้อง หลงลืมความเป็นไทย ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทยน้อยลง ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคง ของสถาบันหลัก 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นชาติ ช่วยให้ ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุข ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทร และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาได้จนถึงทุกวันนี้

สภาพปัญหากีฬา เกิดจากระบบโครงสร้างองค์กรที่ไม่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความจริงใจในการเข้ามาบริหารจัดการและพัฒนาด้านกีฬารวมทั้งขาดแรงสนับสนุนที่เพียงพอทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณ ทำให้การนำแผนพัฒนา การกีฬาแห่งชาติสู่ภาคปฏิบัติไม่บรรลุเป้าหมาย การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศและการเป็น นักกีฬาอาชีพเพื่อสร้างโอกาสและสร้างรายได้ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเช่นกัน รวมทั้งทำให้การใช้ กีฬาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ และสร้างความสามัคคีของคนในชาติก็ไม่บรรลุผล

สภาพปัญหาสิ่งบันเทิงอันมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชน เกิดจากการใช้ สื่อสมัยใหม่และการเสพสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสมโดยขาดการคิด วิเคราะห์ และความรู้เท่าทัน สื่อกลายเป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งใหม่ที่สามารถกระตุ้นการรับรู้ และดึงดูดความสนใจจากเด็กและ เยาวชนได้อย่างมาก ทำให้เกิดกระบวนการซึมซับแบบแผนการใช้ชีวิตผ่านสื่อที่ไม่ได้เกิดจาก

ประสบการณ์จริง ไม่อยู่บนพื้นฐานของความจริงในสังคม ทำให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้เลียนแบบ เช่น เลียนแบบพฤติกรรมทางเพศที่ผิด เลียนแบบพฤติกรรมดาราและบุคคลสาธารณะที่มีชื่อเสียงในค่านิยมที่ไม่เหมาะสม เลียนแบบการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องหรือการพูดหยาบคาย การมีพฤติกรรมความรุนแรงที่มีให้เห็นผ่านสื่อสิ่งบันเทิงต่างๆ ความเสี่ยงต่อการกระทำผิดต่อกฎหมาย เช่น ยาเสพติด การพนัน เป็นต้น จนทำให้เกิดความเสื่อมโทรมด้านจริยธรรมและเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชน ดังนั้นปัญหาสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสมมีผลอย่างรวดเร็วต่อพฤติกรรมของเยาวชน จึงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ความคาดหวังของประชาชนต่อการปฏิรูปด้านอื่นๆ ซึ่งมีประเด็นหลัก 10 ประเด็น และทุกประเด็นมีความเกี่ยวข้องกับหลักวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย มีความสำคัญเริ่มตั้งแต่การปลูกฝังรากฐานความคิด จิตวิญญาณ หลักยึดของการดำเนินชีวิต การปฏิบัติ การแสดงออกทางพฤติกรรม รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในทุกมิติของสังคม โดย**ประเด็นการนำศาสนาธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาวิถีชีวิต** พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้ทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดสามารถนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตให้อยู่เย็นเป็นสุข โดยผู้เผยแพร่ศาสนาต้องประพฤติปฏิบัติเคร่งครัดตามหลักธรรมและเผยแพร่สู่ศาสนิกชนอย่างถูกต้อง และสามารถเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจได้ **ประเด็นคุณธรรมจริยธรรม** พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้ผู้นำและข้าราชการมีจริยธรรมที่สูงกว่าประชาชนทั่วไป มีการแสดงความรับผิดชอบกรณีที่เกิดความผิดพลาด และไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบาย **ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย** พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้ประเทศไทยมีการเมืองที่สะอาด ส่งเสริมเสถียรภาพและความมั่นคง นักการเมืองมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน มีคุณธรรมจริยธรรม สังคมมีสิทธิเสรีภาพ

ความเสมอภาค และความยุติธรรม **ประเด็นศิลปวัฒนธรรม** พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังสามารถนำศิลปวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินวิถีชีวิตได้ คนไทยภาคภูมิใจและหวงแหนในความเป็น “ไทย” สามารถเลือกรับและสร้างสมดุลของศิลปวัฒนธรรมที่เข้ามาได้

ประเด็นการปลูกฝังและเผยแพร่ค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคมไทย พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังว่าจะสามารถยึดค่านิยมที่ดีงามของไทยไปเป็นปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาประเทศได้ โดยที่คนในสังคมไม่นำค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์มาสร้างความแตกต่าง ความขัดแย้ง นำไปสู่ความแตกแยกของสังคม **ประเด็นความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ** พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้คนไทยมีความสามัคคีปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ให้เกียรติซึ่งกันและกัน อะลุ่มอล่วยให้อภัยกัน สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

ประเด็นระเบียบวินัยในสังคม พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้คนในสังคมเคารพและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย และขนบธรรมเนียมอันดีงามของสังคมไทย มีการเข้าแถวต่อคิวตามลำดับทุกกิจกรรม และต่อต้านรังเกียจคนที่ไม่ทำตามกฎ และไม่มี การใช้สิทธิในทุุกกิจกรรมทุกระดับ โดยเฉพาะผู้บังคับใช้กฎต้องไม่เลือกปฏิบัติทุุกกรณี

ประเด็นเอกลักษณ์ของชาติ พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้คนไทยนำเอกลักษณ์ของชาติ มาสืบสานและดำรงรักษาให้อยู่คู่กับประเทศสืบไป เช่น “การไหว้” “ยิ้มสยาม” เป็นต้น

ประเด็นกีฬา พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้นำกีฬามาเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ โดยมีสถานที่ออกกำลังกายมีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เพียงพอ และสะดวกสบายเหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย และสามารถนำมาส่งเสริมให้คนมีความสามัคคีกัน สร้างโอกาส สร้างรายได้ และอาชีพให้กับประชาชนได้

ประเด็นสิ่งบันเทิงอันมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชน พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้เยาวชนใช้สิ่งบันเทิงให้เกิด

การเรียนรู้และประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม รู้เท่าทันและมีภูมิคุ้มกันจากสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กรอบความเห็นร่วมเพื่อการปฏิรูปด้านอื่นๆ พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านอื่นๆ มีด้วยกัน 10 ประเด็นหลัก คือ (1) การนำศาสนธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศและการพัฒนาวิถีชีวิต (2) คุณธรรมจริยธรรม (3) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย (4) ศิลปวัฒนธรรม (5) การปลูกฝังและเผยแพร่ค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคมไทย (6) ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ (7) ระเบียบวินัยในสังคม (8) เอกลักษณ์ของชาติ (9) กีฬา (10) สิ่งบันเทิงอันมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชน โดยมีแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมแบ่งออกเป็น 34 เรื่อง ได้แก่ **ประเด็นการนำศาสนธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาวิถีชีวิต** มี 6 เรื่อง คือ (1) การส่งเสริมนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้ได้ผลจริง (2) การส่งเสริมให้ศาสนาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ ให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน (3) การส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาการประพฤติผิดหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนา (4) การส่งเสริมให้มีการออกอากาศเผยแพร่ธรรมะทางวิทยุ (5) การส่งเสริมบทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับศาสนา (6) การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา

ประเด็นคุณธรรมจริยธรรม มี 5 เรื่อง คือ (1) การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (2) การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน (3) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม (4) การปฏิรูปการศึกษา (5) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหาร **ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย** มี 2 เรื่อง คือ (1) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (2) การส่งเสริมวัฒนธรรม

ทางการเมืองที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม **ประเด็นศิลปวัฒนธรรม** มี 5 เรื่อง คือ (1) การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันชาติ (2) การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันศาสนา (3) การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ (4) การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (5) การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันทางสังคม การดำรงชีวิต **ประเด็นการปลูกฝังและเผยแพร่ค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคมไทย** มี 3 เรื่อง คือ (1) การกำหนดค่านิยมเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ (2) การสื่อสารกับสาธารณะ (3) การติดตามประเมินผลการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย **ประเด็นความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ** มี 2 เรื่อง คือ (1) การเสริมสร้างความสามัคคี (2) การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

ประเด็นระเบียบวินัยในสังคม มี 3 เรื่อง คือ (1) การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกเรื่องระเบียบวินัยในสังคม (2) การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการทางสังคมอย่างจริงจัง (3) การปลูกฝังระเบียบวินัยตั้งแต่เด็ก **ประเด็นเอกลักษณ์ของชาติ** มี 2 เรื่อง คือ (1) การสร้างจิตสำนึกรักความเป็นไทย และเทิดทูนในสถาบันหลักของชาติ (2) การเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเอกลักษณ์ของชาติ **ประเด็นกีฬา** มี 2 เรื่อง คือ (1) การปฏิรูปด้านโครงสร้าง (2) การปฏิรูปด้านการบริหารจัดการ **ประเด็นสิ่งบันเทิงอันมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชน** มี 4 เรื่อง คือ (1) การบังคับใช้กฎหมาย ในการคุ้มครองเยาวชน (2) การส่งเสริมสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ (3) การสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนในการเข้าถึงสิ่งบันเทิง (4) การส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

□ การนำศาสนาธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาวิถีชีวิต

❖ สภาพปัญหา

ปัญหาสังคมประการหนึ่งมาจากสภาพสังคมมีความแตกแยก สังคมเน้นการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าการพัฒนาด้านจิตใจ ขณะที่การศึกษากับศาสนายังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเท่าที่ควร และการดำเนินนโยบายด้านศาสนาของภาครัฐไม่ได้ประสานงานและบูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนหนึ่งมาจากประชาชนไม่เข้าใจในหลักธรรมคำสอนของศาสนาอย่างแท้จริง ประชาชนขาดภูมิคุ้มกันในการนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้เกิดความประพฤติผิดทางศีลธรรม ดังนั้น จำเป็นที่จะต้องนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาวิถีชีวิต

❖ กรอบความเห็นร่วม

ในการอบรมเผยแผ่หลักธรรมแก่ประชาชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรส่งเสริมนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้ได้ผลจริง และการส่งเสริมให้ศาสนาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ ให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน การส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาการประพฤติผิดหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนา การส่งเสริมให้มีการออกอากาศเผยแผ่ธรรมะทางวิทยุ การส่งเสริมบทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับศาสนา การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน

สนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา เพื่อให้หลักธรรมคำสอนของศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ให้สำเร็จเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิภาพต่อทุกภาคส่วน ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้ให้การรับรองศาสนาทั้ง 5 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ จากการสำรวจจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 พบว่า ประชากรของประเทศไทย นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 94.6) นับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 4.6) และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 0.7) ที่เหลือ คือ ผู้ที่นับถือศาสนาอื่นๆ รวมทั้งผู้ที่ไม่มีความเชื่อ (ร้อยละ 0.1)

➤ การส่งเสริมนำหลักธรรมคำสอนของศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ให้ได้ผลจริง

 ส่งเสริมการนำหลักธรรมของศาสนาเป็นรากฐานทางการศึกษา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ศาสนิกชน ให้ประพฤติชอบ เพื่อนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

ศาสนาพุทธ

- ส่งเสริมการศึกษาของสงฆ์ให้เข้มแข็ง เพื่อให้พระสงฆ์ไม่ทำผิดศีลหรือเข้าใจผิดต่อศาสนาในภาพรวมโดยให้มีการจัดการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ในช่วงระยะเวลาที่เป็นเพศบรรพชิต เช่น ระยะเวลาที่บวช 3 วัน 7 วัน หรือ 15 วัน เพื่อให้พระสงฆ์ได้รับหลักธรรมจากการบวช และสามารถนำมาถ่ายทอดให้แก่ฆราวาสได้
- ส่งเสริมการจัดตั้งโรงเรียนวิถีพุทธให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศเป็นกรณีเร่งด่วน เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางคำสอนของ

พระพุทธศาสนา เน้นเรื่องปัญญา ในกรณีที่ไม่อาจกระทำได้โดยทันที รัฐควรส่งเสริมให้นำแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนวิถิพุทธมาปรับใช้ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

- ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาให้มีมาตรการที่จูงใจเพื่อให้เยาวชนเข้าถึงและเข้าใจง่าย เช่น ให้เด็กเข้าใจคำสอนโดยใช้ภาษาต่างๆ มีรูปภาพประกอบเพื่อกระตุ้นความสนใจ เพิ่มคะแนนเมื่อเด็กได้กระทำความดี และส่งเสริมให้เยาวชนมีกิจกรรมบวชสามเณรช่วงปิดภาคการศึกษา เป็นต้น

ศาสนาอิสลาม

- ส่งเสริมหลักคำสอนของศาสนาอิสลามให้เป็นวิถีชีวิตของมุสลิม เพื่อนำหลักธรรมมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ศาสนาคริสต์

- ส่งเสริมการนำหลักธรรมคำสั่งสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์ เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมมาใช้ให้ได้ผลจริงในทุกมิติ ทั้งส่วนตัว ครอบครัว และสังคม เป็นการเรียนรู้ส่วนบุคคลและการเรียนรู้ผ่านทางคริสตจักร (โบสถ์คริสต์) เพื่อให้คริสตศาสนิกชนได้มุ่งกระทำความดีตามหลักธรรมคำสอน

ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

- ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องศีล 5 ข้อย่างจริงจัง ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ท้องให้ได้ทุกวันจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการวิเคราะห์และอธิบาย เพื่อชี้ให้เห็นถึงบาปบุญคุณโทษเป็นประจำทุกสัปดาห์และทุกเดือน และควรยึดแนวทางหนังสือพระนิพนธ์เกี่ยวกับศีลธรรมสอนเยาวชนของหม่อมเจ้าหญิงพูนพิสมัย ดิศกุล

ศาสนาซิกข์

- ส่งเสริมให้ยึดมั่นหลักคำสอนพระมหาคัมภีร์คุรุครันช์ ซาฮิบ พระศาสดาของศาสนาซิกข์ เพื่อมุ่งเน้นการปฏิบัติตามหลักธรรมเป็นสำคัญ

➤ **การส่งเสริมให้ศาสนาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ ให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน**

- ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนนำหลักธรรมของศาสนาที่กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

- สนับสนุนให้มีการสังคายนา (ปฏิรูป) พุทธศาสนา 4 ประการ ตามองค์ประกอบของพุทธศาสนาที่มี 5 ประการ กล่าวคือ ศาสดา (ไม่ต้องสังคายนา) , ศาสนธรรม (ให้ตีความพระธรรมวินัยใหม่) , ศาสนบุคคล (ให้เน้นพระก่อนเป็นอันดับแรก) , ศาสนพิธี (ต้องมีการแยกให้ชัดเจน) และศาสนวัตถุ (สร้างวัตถุที่ไม่สอดคล้องกับพระธรรมวินัย)

- ส่งเสริมการวางแผนงานการปฏิบัติงานของกระทรวงหรือกรม ควรจะยึดโยงหลักคำสอนของศาสนา โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงาน รวมถึงการนำแผนงานไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน

- ส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง (จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ) เพื่อเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคน

- รัฐต้องสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในศาสนาของตนอย่างถูกต้อง พร้อมเข้าใจในหลักธรรมของศาสนาอื่นด้วย เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ศาสนาพุทธ

- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมัชชาชาวพุทธระดับจังหวัดครบทุกจังหวัดอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนทางพระพุทธศาสนา

- รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณในเบื้องต้นในการจัดตั้งสมัชชาชาวพุทธระดับจังหวัด และการดำเนินงานของสมัชชาชาวพุทธควรขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานของสมัชชาชาวพุทธในระดับจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- สนับสนุนการกระจายอำนาจในการจัดการศาสนาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับศาสนา

- ส่งเสริมให้มีการถ่ายโอนภารกิจการส่งเสริมศาสนาจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับชุมชนและภาคประชาสังคมในท้องถิ่น ให้มีการบำรุงการศึกษาของพระสงฆ์ สามเณรให้มากขึ้น รวมทั้งการทำนุบำรุงศาสนสถานในท้องถิ่น เพื่อให้ศาสนาตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น

- ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การทำงานเป็นไปในลักษณะบูรณาการร่วมกัน

- สนับสนุนหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงศึกษาธิการ ปรับบทบาทประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
  - สนับสนุนให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติส่งเสริมหลักธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และไม่ให้มีค่านิยมที่ผิดในการสร้างศาสนวัตถุ เช่น วัดไม่ควรมุ่งการสร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่มากกว่าการที่จะเผยแผ่หลักธรรมคำสอน เพื่อให้เข้าใจถึงแก่นแท้ของหลักธรรม
- สนับสนุนแก้ไขปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 โดยมีหลักการสำคัญ คือ เพื่อให้การดำเนินงานของคณะสงฆ์สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ให้มีระบบการกระจายอำนาจการบริหารคณะสงฆ์ที่เหมาะสม และแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ควรจัดให้มีสังฆพิจารณาสำหรับพระสงฆ์ และประชาพิจารณ์สำหรับพุทธศาสนิกชนที่เป็นฆราวาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความเห็น
- ส่งเสริมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา เช่น ร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา พ.ศ. .... เป็นต้น เพื่อใช้ดูแลและแก้ปัญหาพระพุทธศาสนาและให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถนโยบายนโยบายไปสู่การยึดถือปฏิบัติในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศาสนาอิสลาม

✚ ส่งเสริมหลักธรรมคำสอนของศาสนา คือ โอสถชั้นเลิศในการบำบัดและขัดเกลาจิตใจ เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ดำรงชีวิตในกรอบแห่งหลักธรรมให้มีคุณภาพและคุณธรรม

ศาสนาคริสต์

✚ ส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ร่วมมือกับทางราชการและประสานกับฝ่ายศาสนิกสัมพันธ์ทุกศาสนา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแก่นแท้ของศาสนา

✚ ส่งเสริมหลักธรรมคำสอนของศาสนาควรมุ่งที่ตัวบุคคล และควรบรรจุศาสนาเข้าสู่ทุกแผนพัฒนาของชาติ เพื่อนำแผนไปใช้ให้สัมฤทธิ์ผล

✚ ส่งเสริมให้มีกฎหมาย/พระราชบัญญัติรับรององค์การทั้ง 5 ศาสนา เพื่อให้ทำหน้าที่พัฒนาคน สังคม และประเทศชาติอย่างจริงจัง

✚ ควรเสนอให้กรมการศาสนาเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นแนวทางหลักธรรมกับการบริหารในยุคศาสตร์สำคัญต่างๆ เริ่มตั้งแต่ต้นทางมิใช่ถูกนำมาใช้ปลายทาง

✚ เปิดโอกาสให้ผู้นำทางศาสนาเข้ามามีส่วนร่วมให้ข้อมูลในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านศาสนา เพื่อให้นโยบายมีความครอบคลุมสอดคล้องต่อสภาพความเป็นจริงของสังคม

ศาสนาซิกข์

 ส่งเสริมการยึดมั่นในศาสนาของตน เพื่อให้ศาสนิกชนของตนเป็นพลเมืองดี

ตามครรลองของศาสนาและสังคม

➤ การส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาการประทุพผิตผิดหลักธรรม
คำสั่งสอนของศาสนา

ศาสนาพุทธ

 ให้ความคุ้มครองพระธรรมวินัย ศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศาสนศึกษา และศาสนพิธี เพื่อมิให้ถูกจาบจ้วง ละเมิด ลอกเลียน หรือทำให้วิปริตผิดเพี้ยน

- ส่งเสริมให้มหาเถรสมาคมควรกำหนดบทบาทของพระสงฆ์ในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งมีกระแสโลกาภิวัตน์มาเกี่ยวข้องมาก เพื่อให้สอดคล้องและถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัย และรัฐบาลต้องมีมาตรการควบคุมดูแลการกระทำและมีบทลงโทษอย่างจริงจัง ต่อการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสื่อมต่อศาสนา เช่น การหลอกลวงด้วยศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และการหลอกลวงชาวบ้านให้เกิดความเลื่อมใส โสยศาสตร์ เป็นต้น
- ส่งเสริมมิให้นำศาสนาไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน เพื่อมิให้นำศาสนาไปใช้ในทางที่ผิด
- ส่งเสริมให้วัดควรตรวจสอบกวดขันบุคคลที่จะเข้ามาบวชอย่างเคร่งครัด โดยอาจจะประสานกับเจ้าพนักงานตำรวจตรวจสอบทะเบียนประวัติ

อาชญากรรม เพื่อป้องกันไม่ให้ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือในการหลบเลี่ยงกฎหมายหรือประพฤติดัวไม่เหมาะสมให้เข้ามาบวช เช่น หลบหนีคดี ตัดยาเสพติด เป็นต้น

ศาสนาอิสลาม

✚ ส่งเสริมให้มีวิธีการที่เหมาะสม และมีผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนา เพื่อแก้ไขปัญหาศาสนิกชนที่ประพฤติผิดหลักธรรมคำสอนของศาสนา

ศาสนาคริสต์

✚ ส่งเสริมให้มีความเกรงกลัวต่อบาปเมื่อประพฤติตนไม่เหมาะสม เช่น มีการสารภาพบาปต่อพระเจ้า หรือต่อบุคคลตามหลักคำสอน เพื่อปรับปรุงชีวิตของตนให้ดีขึ้น

- สนับสนุนให้คริสต์ศาสนิกชนยึดมั่นและทุ่มเทใส่ใจอย่างจริงจัง

ต่อหลักธรรมคำสอน เพื่อลดปัญหาการประพฤติผิดทางศาสนา

ศาสนาซิกข์

✚ ส่งเสริมใช้หลักธรรมคำสอนของศาสนาจัดการประพฤติผิดหลักธรรมคำสอนของศาสนา เพื่อให้การประพฤติผิดเบาบางลง

➤ การส่งเสริมให้มีการออกอากาศเผยแพร่ธรรมะทางวิทยุ

✚ รัฐควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ธรรมะทางสถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสรับฟังและเข้าถึงหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนา

ศาสนาพุทธ

- เสนอให้รัฐควรมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกรายการที่เผยแพร่ธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง ให้เป็นเรื่องหลักธรรมคำสั่งสอน และไม่มีผลประโยชน์ใดแอบแฝง เพื่อให้เป็นรายการเผยแพร่ทางวิทยุเกี่ยวกับธรรมะอย่างแท้จริง

ศาสนาอิสลาม

- ส่งเสริมให้มีการออกอากาศเผยแพร่โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนา เพื่อให้ศาสนิกชนเข้าใจในหลักธรรมคำสั่งสอนอย่างถูกต้อง

ศาสนาคริสต์

- สนับสนุนให้มีการจัดสรรเวลาในการออกอากาศเผยแพร่คำสั่งสอนเพื่อคุณค่าชีวิตและจิตใจ โดยกำหนดเป็นนโยบายแห่งชาติ ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ศาสนาซิกข์

- ส่งเสริมการเผยแพร่คำสั่งสอนทางวิทยุ โดยเน้นเยาวชนที่มักจะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอน เพื่อให้เยาวชนได้ซึมซับการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนให้มากขึ้น

➤ การส่งเสริมบทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับศาสนา

ศาสนาพุทธ

- ✚ ส่งเสริมให้สื่อมวลชนนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเผยแพร่คำสั่งสอนอย่างถูกต้อง
  - ส่งเสริมสื่อมวลชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบในการกระทำความผิด

- รัฐควรสนับสนุนการจัดช่วงเวลาของการเผยแพร่หลักธรรมคำสอนของศาสนาทางสื่อแขนงต่างๆ ให้เหมาะสม เพื่อให้ได้รับฟังหลักธรรมคำสอนอย่างทั่วถึง

ศาสนาอิสลาม

- + ส่งเสริมให้สื่อเป็นตัวแปรสำคัญในการรังสรรค์สังคมให้อบอุ่น อบอวลด้วยกลิ่นอายของหลักธรรมคำสอนของศาสนาแต่ต้องเป็นไปด้วยความระมัดระวัง เพื่อเป็นตัวกลางถ่ายทอดหลักธรรมในวิธีที่หลากหลายสู่ศาสนิกชน

ศาสนาคริสต์

- + สนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อเผยแพร่ขององค์การศาสนา ควรจัดทำให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้สามารถสื่อสารแนวทางของศาสนาให้แก่มวลชนทั่วไปได้รับทราบ

- + ส่งเสริมสื่อมวลชนเสนอประเด็นเกี่ยวกับศาสนาที่ถูกต้อง เพื่อให้สนุก น่าฟัง น่าดู เรียนรู้ได้ประโยชน์ และให้ธรรมะไปแตะต้องใจคนฟังคนดู

ศาสนาซิกข์

- + ส่งเสริมการเผยแพร่หลักธรรมของสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการซึมซับหลักธรรมทางศาสนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป

➤ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา

ศาสนาพุทธ

- + ส่งเสริมองค์กรของรัฐและเอกชนสนับสนุนกิจกรรมที่เผยแพร่หลักธรรมคำสอนของศาสนา เพื่อให้ชาวพุทธมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

- ส่งเสริมการเชิดชูเกียรติและประกาศเกียรติคุณแก่พระสงฆ์ บุคคล หรือองค์กรที่ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม โดยใช้เกณฑ์การเผยแพร่ธรรมะ มากกว่าการก่อสร้างทางวัตถุ เช่น การก่อสร้างอาคารทางศาสนา การทำวัตถุมงคล เป็นต้น

ศาสนาอิสลาม

- ✚ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา โดยเฉพาะองค์กรภาคเอกชน ที่อาจมองว่า ศาสนาเป็นเรื่องแห่งความขัดแย้ง เพื่อให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ศาสนาคริสต์

- ✚ ส่งเสริมให้ภาครัฐต้องเป็นผู้ดูแลจัดการหลัก จัดกิจกรรมให้หลากหลาย มีการอำนวยความสะดวกจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งด้านสถานที่ และจัดสรรงบประมาณให้กับทุกองค์กรทางศาสนาอย่างครอบคลุมและเป็นธรรม เพื่อให้กิจกรรมเหล่านั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ศาสนาซิกข์

- ✚ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในทุกภาคส่วน

□ คุณธรรมและจริยธรรม

❖ สภาพปัญหา

ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ความคิด จิตใจของคนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อม คนในสังคมมีค่านิยมที่เปลี่ยนไป กล่าวคือ จากเดิมที่เคยยกย่องคนดีมีศีลธรรม แต่ปัจจุบันกลับยกย่องคนที่มีเงิน มีตำแหน่งสูง มีอำนาจ และชื่อเสียง แม้ว่าคนนั้นจะประพฤติผิดศีลธรรม ได้เงินมาโดยทางทุจริตก็ตาม นอกจากนี้ ยังขาดจิตสำนึกและความยับยั้งชั่งใจ เมื่อมีสิ่งเร้าเข้ามาจึงไม่มีเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ นำไปสู่ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การฉ้อราษฎร์บังหลวง

หากพิจารณาด้านนโยบายของรัฐในด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่านโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นในการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ไม่ได้ให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเท่าที่ควร อีกทั้งระบบและนโยบายการศึกษาไม่ได้เน้นเรื่อง จริยศึกษา หรือการปลูกฝังและการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่เยาวชน เท่าที่ควร แต่มักใส่ใจเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งผลให้สังคมไทยมีคนเก่งที่ขาดคุณธรรม และจริยธรรมจำนวนไม่น้อย ในขณะเดียวกัน กลุ่มบุคคลต่างๆ อาทิ นักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ สื่อมวลชน ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่ให้ความสนใจและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง จริยธรรมและจรรยาบรรณที่กำหนดไว้

❖ กรอบความเห็นร่วม

ข้อเสนอในประเด็นคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม การปฏิรูป การศึกษา และการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

✚ ส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่หลักคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนอดกลั้น ความกตัญญูกตเวที ความเสียสละ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น โดยการจัดโครงการหรือกิจกรรม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกและการรับรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม แก่ประชาชนและเยาวชน

✚ ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างศาสนิกชนของศาสนาต่างๆ เพื่อนำพลังของศาสนาใช้ในการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงเพื่อสร้าง สังคมแห่งศีลธรรม สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

✚ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการทำความดี ยกย่องคนดี มีคุณธรรม ไม่ใช่ วัตถุนิยม ผ่านการใช้สื่อทุกรูปแบบ และควรปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กเล็ก

➤ การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน

✚ ปรับปรุงกฎหมายและปฏิรูประบบงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต เพื่อให้ยกระดับกระบวนการทำงานและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

- กำหนดแผนปฏิบัติงานในการจัดการคดีที่ค้างค้าง และให้คดีทุจริตคอร์รัปชันไม่มีอายุความ กำหนดให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายในคดีทุจริต

- ปรับจาก “ระเบียบ” การจัดซื้อจัดจ้าง ให้ยกขึ้นเป็น “กฎหมาย” โดยเป็นแก้ปัญหาลึกในการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบัน

ใช้มาตรการทางภาษีอากร เพื่อป้องกันและปราบปรามทุจริตอย่างจริงจัง

- กระทรวงการคลังควรปฏิรูปการจัดเก็บภาษีอากร โดยให้ลดการใช้ดุลพินิจส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สรรพากรในการประเมินภาษี

- ตรวจสอบภาษีย้อนหลังนักการเมืองและผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐ

พัฒนาค่านิยมและทัศนคติของข้าราชการ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกทางคุณธรรมและจริยธรรม

- ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำและขยายนิยามการทุจริตคอร์รัปชันให้ครอบคลุมในทุกมิติ รวมถึงมิติทางจริยธรรม และนำไปปรับใช้ในการเผยแพร่ความรู้และปรับเจตคติทางสังคมแก่ประชาชน

สร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรม เพื่อสร้างให้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็นวัฒนธรรมในองค์กร

- นำมาตรฐานบรรษัทภิบาลมาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินองค์กรรัฐวิสาหกิจ และนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์การประเมินองค์กรมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

➤ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

 ควรสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการสร้างจิตสำนึกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานเพื่อส่วนรวมและการดำเนินชีวิต

- ผลักดันให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและโครงการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่บุคคลกลุ่มต่างๆ จัดให้มีการติดตามและประเมินผล

 ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา มีความเข้มแข็ง ผนึกกำลังและประสานงานกันอย่างใกล้ชิดในการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้มีการขับเคลื่อนในเรื่องการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างครอบคลุมทุกส่วน

 ส่งเสริม “ค่านิยมพื้นฐานของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ” และ “ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยดำเนินการเป็นกระบวนการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเป็นกรอบในการประพฤติปฏิบัติตนทั้งในการทำงานและการดำเนินชีวิต

- สนับสนุนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้ (1) การพึ่งตนเองขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ (2) การประหยัดและอดออม (3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย (4) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ (5) การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- สนับสนุนค่านิยมสร้างสรรค์ 5 ประการ ดังนี้ (1) การยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง (2) ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ (3) โปร่งใสตรวจสอบได้ (4) ไม่เลือกปฏิบัติ และ (5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เพื่อเป็นกรอบในการประพฤติปฏิบัติตนทั้งในการทำงานและการดำเนินชีวิต

➤ การปฏิรูปการศึกษา

➤ ปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ให้เน้นสิทธิพลเมือง หน้าที่ ศีลธรรม เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือและปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนและสังคมของประเทศชาติอย่างแท้จริง

➤ เน้นการพัฒนา “คน” ในด้านจริยธรรม เพื่อจะสามารถนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือไปประพฤติปฏิบัติ

- ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนา มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาที่ตนนับถือ

➤ พัฒนาเยาวชนให้มีความฉลาดใน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ความฉลาดทางปัญญา (2) ความฉลาดทางอารมณ์ (3) ความฉลาดทางศีลธรรม และ (4) ความฉลาดในการชนะอุปสรรค โดยมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาความฉลาดของเยาวชนไทยทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้เยาวชนไทยมีความฉลาดในแต่ละด้านโดยไม่ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

➤ ให้มีการคัดสรร ทดสอบ พฤติกรรมด้านจริยธรรมอย่างมีมาตรฐานกับครูและบุคลากรในวงการศึกษา เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรม

➤ การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหาร

 กำหนดให้ผู้ที่เข้ามาเป็นนักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องผ่านมาตรฐานจากการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมก่อน เพื่อถ่วงดุลในเบื้องต้นให้ได้ นักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีคุณธรรมและจริยธรรม

 รมรณรงค์ให้มีการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมหรือจรรยาบรรณ ตามที่กำหนดไว้อย่างจริงจังของบุคคลกลุ่มต่างๆ อาทิ นักการเมือง ข้าราชการ เป็นต้น เพื่อลดจำนวนปัญหาที่เกิดจากการบกพร่องทางคุณธรรมและจริยธรรม

 กำหนดบทลงโทษของบุคคลที่เป็นผู้บริหารของประเทศ อาทิ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี จะต้องมีความรู้มาตรฐานทางจริยธรรมที่สูงกว่าบุคคลธรรมดา ให้มีระดับการลงโทษ ที่ชัดเจน เช่น การถอดถอนจากตำแหน่งในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของประเทศชาติ เนื่องจากเป็นบุคคลสาธารณะที่ต้องรับผิดชอบในการบริหารประเทศ เพื่อให้ประเทศมีความเจริญ มั่นคงก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

 เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสรรหา ติดตาม ตรวจสอบ การทำงานของผู้บริหารประเทศ อาทิ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี เมื่อพบการกระทำผิด มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนด ต้องมีกฎหมายและบทลงโทษที่รุนแรง เพื่อสร้างมาตรฐาน ทางจริยธรรมของผู้บริหารประเทศ

❑ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

❖ สภาพปัญหา

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย มีความสำคัญต่อการมีเสถียรภาพและประสิทธิผลของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจะส่งผลต่อโครงสร้างและพฤติกรรมทางการเมืองของประเทศ สำหรับประเทศไทย วัฒนธรรมทางการเมืองไม่สมบูรณ์เพราะที่ผ่านมามีระบบที่มีอิทธิพลต่อการเมือง 3 ระบบ คือ ระบบเจ้าขุนมูลนาย ระบบราชการ และระบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ซึ่งฝังรากลึกและอยู่กับประชาชนคนไทยมายาวนานจนกลายเป็นวัฒนธรรมเคยชิน เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทยๆ จนไม่เห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเมืองแบบประชาธิปไตย เห็นได้จากประชาชนมีแนวโน้มที่จะเลือกนักการเมืองในแบบที่พวกเขาคาดว่าจะเป็นที่พึ่งและให้การคุ้มครองได้ ข้าราชการบางกลุ่มด้อยประสิทธิภาพและคอร์รัปชัน รวมทั้งการเมืองที่เข้ามาก้าวถ่างการโยกย้าย เลื่อนตำแหน่งข้าราชการประจำ ซึ่งยิ่งทำให้การเมืองเลวร้ายลงไปอีก รวมทั้งประเด็นปัญหาของการใช้ระบบอุปถัมภ์เกินขีดความพอดี ซึ่งแต่เดิมเคยจำกัดไว้เฉพาะความผูกพันทางเครือญาติ หรือความผูกพันที่เกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณี แต่สังคมไทยปัจจุบันระบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์ที่ผูกไว้ด้วยเงินตรา ประกอบกับการรับการปกครองแบบประชาธิปไตยจากวัฒนธรรมแบบตะวันตก ซึ่งแปลกล่อมเข้ามาในสังคมไทยเมื่อไม่ใช่วัฒนธรรมแบบไทย จึงไม่เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง เป็นเพียงการรับรูปแบบและวิธีการของระบอบประชาธิปไตยแต่ไม่ได้นำเอาจิตวิญญาณของระบอบ

ประชาธิปไตยมาด้วย ทำให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองเข้ามาหาประโยชน์ให้กับตัวเอง มากกว่าทำเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมถึงความอ่อนแอของระบบการเลือกตั้งส่งผลให้ประเทศไทยเกิดความยากลำบากที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์

ดังนั้นการจะสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทย จึงไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่สามารถทำได้ภายในระยะเวลาแค่ 1 ปี อาจจะ 5 ปี หรือ 10 ปี แต่อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสามารถเกิดขึ้นได้ในประเทศไทย โดยรัฐบาลจะต้องปลูกฝังและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างค่านิยมแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ได้แก่ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และความยุติธรรม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของสังคมไทย ให้มีแนวคิดที่ถูกต้อง มีหลักการปฏิบัติที่ดีงามบนพื้นฐานแห่งพุทธศาสนา และวัฒนธรรมของชนชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมายาวนานให้เข้ากับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มีเสถียรภาพและความมั่นคง ซึ่งจะนำไปสู่การมีชีวิตที่ดีและมีความสุขของประชาชนอย่างเสมอภาคถ้วนหน้า

❖ กรอบความเห็นร่วม

ทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะภาครัฐบาล ภาคการเมือง ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนควรร่วมมือและผนึกกำลังกันในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง

ที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นประชาธิปไตยโดยประชาชน ของประชาชน เพื่อประชาชน เพื่อเสถียรภาพและความมั่นคงของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ **การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย**
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

 เสริมสร้างความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน

- สนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาการเรียนรู้ทางการเมืองผ่านกระบวนการศึกษาในระบบ สามารถทำได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยจัดเนื้อหาให้เหมาะสมและเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ต้องเน้นการพัฒนาครูผู้สอน และสื่อการสอนที่เหมาะสมด้วย เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียน นักศึกษาได้ซึมซับคุณค่าของประชาธิปไตยโดยตรง
- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนผ่านการศึกษาในระบบ ให้ตระหนักในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย โดยการจัดหลักสูตรเกี่ยวกับหลักการและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ รัฐต้องพยายามให้ประชาชนได้มีโอกาสฝึกวิถีประชาธิปไตยโดยกำหนดให้มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

- สนับสนุนให้มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้วิถีปฏิบัติประชาธิปไตย โดยการสร้างเครือข่ายทางสังคมขึ้น ทั้งเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน เช่น ชุมชนกักบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายทางสังคมอื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างฐานการเรียนรู้ทางการเมืองภาคพลเมือง

เสริมสร้างประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ

- จัดให้มีเวทีปรึกษาหารือสาธารณะเพื่อให้ประชาชนเข้าร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย (Public Forum) ของโครงการภาครัฐ ทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับประเทศให้ทุกภาคส่วนของสังคมโดยฉันทามติ

- สนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชนจัดเวทีการรับฟังความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะต่างๆ อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง เพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อประเด็นสาธารณะนั้นๆ

- ส่งเสริมให้เวทีปรึกษาหารือสาธารณะในระดับชุมชน เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของประชาชน เพื่อสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ส่งเสริมชุมชนให้มีบทบาทที่สำคัญในการปลูกฝังวัฒนธรรมประชาธิปไตยแก่สมาชิกของชุมชน ผู้นำชุมชนจะต้องพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทั้งในด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ โดยปฏิบัติตามวัฒนธรรมประชาธิปไตย หลักธรรมของศาสนา พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

 รมรงค์เผยแพร่วัฒนธรรมทางการเมืองอันเหมาะสมต่อระบอบประชาธิปไตย ผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ โดยส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมและปลุกฝังวัฒนธรรมการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

 เพิ่มพูนบทบาทในการควบคุม กำกับ และตรวจสอบจากประชาชน ซึ่งรัฐบาล ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ และตรวจสอบการทำงานของ ทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำให้มากขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะทำงานอย่าง มีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

➤ การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่
การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม

 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมาย ลงโทษนักการเมืองและข้าราชการที่ทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อสร้าง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

 เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทุกระดับ และส่งเสริมสนับสนุนให้อำนาจแก่คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) อย่างจริงจัง เพื่อให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

 ปฏิบัติราชการหรือบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนและชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ โดยระบบบริหารงาน ต้องสุจริต โปร่งใสมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ เพื่อให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

 สร้างธรรมาภิบาลเพื่อความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชน ดำเนินงานด้วยหลักบรรษัทภิบาลมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

□ ศิลปวัฒนธรรม

❖ สภาพปัญหา

ผลจากการได้รับวิกฤตด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรมทางวัตถุล้ำหน้ากว่า ศิลปวัฒนธรรมทางจิตใจ คือ ได้รับกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นกระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม นอกจากนี้ค่านิยมที่ดีของสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากอิทธิพลของศิลปวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนระบบการศึกษาที่เน้นความเก่ง ความฉลาด ไม่ได้เน้นคุณธรรม จริยธรรมเท่าที่ควร คนในชาติยังไม่มีความรู้สึภภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่วนใหญ่มุ่งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ให้ความสำคัญกับอิทธิพลของระบบทุนนิยม ที่เห็นแก่ทรัพย์และวัตถุเป็นใหญ่ ความเมตตาเอื้ออาทรระหว่างกันมีน้อยลง มีการแตกแยก ความสามัคคีระหว่างคนในชาติ มีความลุ่มหลงอบายมุข รวมถึงอิทธิพลของสื่อบางส่วน ที่นำเสนออย่างไม่สร้างสรรค์ การทำงานของนักการเมืองบางส่วนไม่ได้ยึดหลักธรรมาภิบาล นำมาซึ่งปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันทำกันเป็นกระบวนการ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการรับศิลปวัฒนธรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้น จึงควรจะต้องมีการปฏิรูปศิลปวัฒนธรรมอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ศิลปวัฒนธรรม เป็นรากฐานในการพัฒนา “คน” ให้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ

❖ กรอบความเห็นร่วม

ศิลปวัฒนธรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิต จะต้องมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์” ให้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

อย่างมีความสุข ซึ่งศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันทางสังคม และการดำรงชีวิต ซึ่งทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมอนุรักษ์ส่งเสริมในทุกด้านในการที่จะทำให้ศิลปวัฒนธรรมได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งต่อวิถีชีวิต เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันชาติ

 ส่งเสริมความเป็นไทย เพื่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในความเป็น “ไทย”

- ส่งเสริมการปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกแก่เยาวชนให้มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อให้เกิดความรักและหวงแหนในความเป็นไทย

- ส่งเสริมให้มีการนำหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยให้เป็นวิชาหลัก เช่นเดียวกับวิชาคณิตศาสตร์ ไม่ให้เป็นวิชาแยกย่อยในหมวดวิชาสังคม เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย

 อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น ประเพณีไทย ศิลปกรรมไทย และให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมไทยร่วมสมัย ได้แก่ ทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง คีตศิลป์ วรรณศิลป์ สถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์ เราชศิลป์ ภาพยนตร์ และออกแบบเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดการสืบทอดทางศิลปวัฒนธรรม ทำให้ศิลปวัฒนธรรมไทยไม่บิตเบียนหรือสูญหาย

- ส่งเสริมให้มีการนำหลักสูตรวิชานาฏศิลป์ให้เป็นวิชาบังคับ เพื่อให้เยาวชนรู้จักคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย
- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตมรดกทางศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น สูตรอาหารไทย จิตรกรรม สถาปัตยกรรมไทย เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งต่อวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น มิให้ศิลปวัฒนธรรมสูญหาย
- ส่งเสริมการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอศิลปวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ ให้มีความน่าสนใจและน่าสนใจ เช่น พิพิธภัณฑ์มีชีวิต เพื่อกระตุ้นความสนใจทำให้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนในความเป็นชาติไทย

➤ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันศาสนา

- ✚ ส่งเสริมให้นำศิลปวัฒนธรรมเข้ามาเป็นสื่อกลางในการเข้าถึงหลักธรรมทางศาสนา เพื่อให้ศาสนิกชนเข้าใจในหลักธรรมคำสอนอย่างชัดเจน
- สนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมได้ถ่ายทอดผลงานศิลปวัฒนธรรม ผ่านวัตถุซึ่งอาจจะเป็นสิ่งก่อสร้าง หรือภาพ เช่น ภาพวาดจิตรกรรมที่เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอน เพื่อให้ศาสนิกชนได้เข้าใจหลักธรรมโดยง่าย
- สนับสนุนให้มีการจัดผู้เผยแพร่หลักธรรมคำสอนของศาสนาในสถานศึกษาและสถานที่ทำงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงหลักธรรมคำสอนของศาสนาได้อีกทางหนึ่ง

➤ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์

 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ารู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนในการจัดกิจกรรมเผยแพร่พระราชกรณียกิจในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมุ่งส่งเสริมพระราชกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย

 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนแสดงความจงรักภักดีอย่างแท้จริงต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักแห่งความมั่นคงของชาติ และทุกภาคส่วนต้องร่วมกันสอดส่อง ป้องกัน และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ต่อการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อป้องกันมิให้มีการลบหลู่พระเกียรติยศสถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของปวงชนชาวไทย

- ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานอย่างรวดเร็ว เช่น ในรูปของคณะกรรมการ เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

➤ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง
ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

 ส่งเสริมการหล่อหลอมศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย เพื่อให้ศิลปวัฒนธรรมและวิถีประชาธิปไตยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

- ส่งเสริมและปลูกฝังเยาวชนให้ทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ศิลปวัฒนธรรม เช่น การประกวดภาพวาด เพื่อส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

 ส่งเสริมคนดีให้ปกครองบ้านเมือง เพื่อควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ส่งเสริมให้มีกระบวนการสรรหาบุคคลต้องเลือกคนดีเข้าปกครองบ้านเมือง โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่มีความเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้คนดีที่มีคุณภาพ

➤ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสถาบันทางสังคม
การดำรงชีวิต

 ส่งเสริมการสร้าง ความสมดุระหว่างศิลปวัฒนธรรมต่างชาติและศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

- สนับสนุนให้คนในท้องถิ่นเห็นความสำคัญในการรักษาศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ด้วยการจัดบันทึกศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อให้ทราบถึง

ความเป็นมา เป็นการปกป้องและรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมิให้สูญหาย จากการเปลี่ยนแปลง หรือครอบงำทางศิลปวัฒนธรรมของต่างชาติ

- รัฐควรประกาศขึ้นทะเบียนมรดกศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นมรดกของชาติ โดยใช้แนวคิดเช่นเดียวกับการขึ้นทะเบียนมรดกโลก เพื่อให้เกิดความห่วงแหนทางศิลปวัฒนธรรม

- รัฐควรส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เพื่อปกป้องศิลปวัฒนธรรมที่ล่องไหลเข้ามาจากต่างชาติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการเลือกรับศิลปวัฒนธรรม

- รัฐต้องให้การสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดความรู้สึกแตกแยกทางวัฒนธรรม

- รัฐต้องส่งเสริมการเฝ้าระวังทางศิลปวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น และสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันศิลปวัฒนธรรม พร้อมมีมาตรการส่งเสริมธุรกิจที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี เพื่อจูงใจให้คนเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

- รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการส่งออกทางศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เช่น มวยไทยไฟต์ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ ละคร เพลง เป็นต้น เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวโลก

 รมรณรงค์ส่งเสริมให้มีการใช้ศิลปวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต เพื่อแสดงออกถึงความเป็นไทย

- ส่งเสริมให้สถาบันต่างๆ ในทุกภาคส่วน เช่น สถาบันครอบครัว โรงเรียน ควรปลูกฝังแนวความคิดที่ถูกต้องในเรื่องศิลปวัฒนธรรม และชี้ให้เยาวชนตระหนักถึงความสมดุลระหว่างศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตนให้เหมาะสมสอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น ศิลปวัฒนธรรมการแต่งกาย การใช้ชีวิตคู่ เป็นต้น เพื่อรักษาศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของไทย
- ส่งเสริมให้เมืองไทยเป็นเมืองแห่ง “สยามเมืองยิ้ม” เพื่อแสดงให้ชาวต่างชาติรู้สึกประทับใจในความเป็นมิตรของคนไทย
- รัฐควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ในความเป็นศิลปวัฒนธรรมไทย ให้มากขึ้น เช่น มีการแสดงภาพวาดศิลปวัฒนธรรมไทย หรือ เปิดเวทีแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ภายในสนามบิน ให้ชาวต่างชาติเกิดความประทับใจเมื่อมาเยือน รณรงค์ให้มีการแต่งกาย โดยใช้ผ้าไทยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เป็นต้น เพื่อให้เกิดการรักษาและสืบทอดทางศิลปวัฒนธรรมของไทย
- ส่งเสริมสื่อมวลชนทุกแขนงวิชาชีพต้องร่วมมือกันเสนอข่าวและรายการโทรทัศน์เชิงสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงเยาวชนเป็นสำคัญ เพื่อให้เยาวชนได้ซึมซับศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

□ การปลูกฝังและเผยแพร่ค่านิยมที่เหมาะสมต่อสังคมไทย

❖ สภาพปัญหา

ปัจจุบันค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมไทยมีอยู่มากมาย ซึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นในสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศ ทำให้สังคมเบี่ยงเบนไปจากอดีตอย่างน่าเป็นห่วง ในสังคมไทยมีผู้คนบางกลุ่มมีแนวคิด และค่านิยมที่แตกต่างกัน จนนำไปสู่ความขัดแย้ง แตกแยก และอาจนำไปสู่การสูญเสียที่ประเมินค่ามิได้ เช่น การไม่มีระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎหมาย ไม่ดูแลบุพการี ไม่มีจิตสำนึกสาธารณะ เป็นต้น

ค่านิยมเปรียบเสมือนเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า กล่าวคือ เป็นแนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ เป็นความต้องการของกลุ่มคนในสังคมที่ยอมรับร่วมกันว่าเป็นสิ่งที่ดี มีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นกรอบในการดำเนินชีวิต เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคมส่วนรวม ซึ่งเราไม่สามารถบอกได้ว่า ค่านิยมของบุคคลใดถูกหรือผิด

ค่านิยม คือ รูปแบบความคิดของคนในสังคมที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ ถูกต้องหรือเหมาะสม สมาชิกในสังคมควรจะยึดถือเพื่อเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ ค่านิยมของสังคมถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เพราะมีการเรียนรู้ ปลูกฝัง และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่ง ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง และเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตามกาลสมัย เช่น ความกตัญญูต่อบิดามารดา ครูบาอาจารย์

ค่านิยม มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม เพราะค่านิยมบางอย่างได้สร้างวัฒนธรรม ค่านิยมจึงมีความสำคัญและส่งผลถึงความเจริญ ความเสี่ยงของสังคม กล่าวคือ สังคมที่มีค่านิยมเหมาะสม สังคมนั้นย่อมเจริญก้าวหน้า ในทางกลับกัน ถ้าสังคมใดมีค่านิยมที่ไม่สนับสนุนการพัฒนาประเทศ ก็จะกลายเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเช่นกัน

❖ กรอบความเห็น

มรดกทางความคิดของสังคมไทยในอดีตมีค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่มากมาย เช่น ยึดมั่นในหลักศาสนา เคารพผู้อาวุโส มีวิถีชีวิตอยู่กับธรรมชาติ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และรักษาศีลธรรมอันดี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นรากฐานที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน เพื่อสร้างสรรค์คนไทยให้เข้มแข็ง และพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบความคิด แนวปฏิบัติเดียวกัน จึงควรจะมีการปลูกฝัง สร้าง ส่งเสริม เผยแพร่ ค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับคนไทย และสังคมไทย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และสนับสนุนในการพัฒนาประเทศชาติ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ ได้แก่

- มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติ
- ในปัจจุบัน
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
  - กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
  - ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม
  - รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

- มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ที่ถูกต้อง
- มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีพอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักศาสนา
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

➤ การกำหนดค่านิยมเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ

 กำหนดแผนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อให้มีการดำเนินการที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมถึงการปรับเปลี่ยนค่านิยมให้เหมาะสมกับยุคสมัย

- กำหนดแผน กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ให้ชัดเจน

 สร้างช่องทางในการสื่อถึงคนในสังคม เพื่อให้เกิดการแพร่หลายของสื่อ
ในช่องทางต่างๆ

- บรรจุค่านิยมหลักไว้ในแบบเรียน ในรูปแบบข้อความ นวนิยาย ละคร เรื่องสั้น การ์ตูน บทเพลง ที่สร้าง แต่ง เขียน จากรากฐานประวัติศาสตร์ของไทย ในลักษณะ การกล่อมเกลา เพื่อให้เด็ก ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตระหนัก รู้ถึงความสำคัญของ 3 สถาบัน ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของสังคมไทย และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติ
- สร้างการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่ม การจัดกิจกรรมในสถานประกอบการ โรงงาน และนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น และการจัดกิจกรรมในระดับครอบครัว ชุมชน วัด โรงเรียน เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าใจและนำไปยึดถือปฏิบัติจนเป็นลักษณะนิสัย ของบุคคล
- รณรงค์ให้วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัวแข็งแรงของสังคมไทย โดยมีการดำเนินอย่างจริงจัง ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างให้สถาบันครอบครัว ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีเวลาทำกิจกรรมและเรียนรู้ ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

การสื่อสารกับสาธารณะ

 กำหนดกรอบการสร้างค่านิยมหลักของคนไทยโดยใช้สื่อในการเผยแพร่
เพื่อให้เกิดความตระหนัก รับรู้ เข้าใจ จนเกิดการยอมรับ มีความเชื่อ และนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

- สร้างการสื่อสารในโลกโซเชียล เน็ตเวิร์ค (Social Network)

- สร้างความร่วมมือกับสื่อต่างๆ ในประเทศ เพื่อกลุ่มเกลาทางสังคม
- สร้างแรงจูงใจให้กับสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สื่อผลิตรายการเผยแพร่

ค่านิยมหลักของไทย

- รณรงค์ให้สื่อประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักอย่างต่อเนื่อง กระจ่างชัด
ในรูปแบบต่างๆ ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

- จัดให้มีเวทีระดับชุมชน ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อรับฟัง
ความคิดเห็นแต่ละพื้นที่ตามความเหมาะสม

➤ การติดตามประเมินผลการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย

 รับฟัง สํารวจความคิดเห็นของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์
ความเข้าใจที่ตรงกันของค่านิยมหลักของคนในสังคม

- ติดตามประเมินสื่อที่เผยแพร่ออกไป ทั้งก่อนและหลังเผยแพร่ว่าได้รับ
ความนิยมมากน้อยแค่ไหน เพื่อนำมาปรับปรุงให้ตรงกับลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มและ
ปรับปรุงให้ตรงตามแนวทางที่คาดหวัง

□ ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ

❖ สภาพปัญหา

สังคมไทยที่ผ่านมาประสบกับปัญหาความขัดแย้ง การแตกแยกความสามัคคีปรองดองของคนในชาติซึ่งทวีความรุนแรง และมีความยืดเยื้อต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน จากการสำรวจแบบสอบถามทั่วประเทศของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ปัญหาความแตกแยกของคนในชาติมีความรุนแรงมาก ร้อยละ 79.88 โดยปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุหลักมาจากการแตกแยกทางความคิดและความเชื่อทางการเมือง และการไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและประเทศชาติ ทำให้มีการแบ่งสี แบ่งพวก แบ่งฝ่าย และเกิดการชุมนุมประท้วงที่เกินขอบเขต ใช้ความรุนแรง ใช้อาวุธสงคราม ประหัตประหารกัน จากการปลุกกระตมมวลชนที่มุ่งเอาชนะฝ่ายตรงข้าม และการใช้กองกำลังติดอาวุธ รวมถึงการเตรียมอาวุธเพื่อปฏิบัติการอย่างรุนแรงต่อฝ่ายตรงข้ามโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชน ทั้งที่ทุกคนเป็นคนไทย อยู่ในผืนแผ่นดินไทย เคารพเทิดทูนพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันที่ปวงชนชาวไทยทั้งประเทศเทิดทูนและเคารพรักเหนือสิ่งอื่นใด

ความขัดแย้งและการขาดความสามัคคีปรองดองดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก จนทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไป จากการบุกยึด ทำลายทรัพย์สินของทางราชการ อาคารหน่วยงานราชการ อาคารบ้านเรือนร้านค้า และการชุมนุมประท้วงที่เกินขอบเขต ใช้ความรุนแรงทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ

จำนวนมาก ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและธุรกิจการท่องเที่ยว การส่งออก และการลงทุน รวมทั้งทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นเมืองพระพุทธศาสนา เป็นเมืองแห่งความสงบ เป็นสยามเมืองยิ้ม ได้รับความเสียหายและเสื่อมเสียภาพลักษณ์ ดังกล่าวไปด้วย

❖ กรอบความเห็นร่วม

เพื่อให้ชาวไทยทุกคนมีความสมัครสมานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ควรมีการเสริมสร้างความสามัคคี โดยรณรงค์สร้างความรักและภาคภูมิใจในสถาบันหลัก ให้มีการปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับความสามัคคีอย่างจริงจัง จริงใจ และต่อเนื่อง ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม และควรมีการสร้างความปลอดภัยของชนชั้นของคนในชาติ โดยคำนึงถึงการใช้มิติทางศาสนาและวัฒนธรรม ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ด้วยสันติวิธี และธรรมาภิบาล มุ่งไปสู่สังคมสมานฉันท์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ การเสริมสร้างความสามัคคี

 รณรงค์สร้างความรักและภาคภูมิใจในสถาบันหลัก ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ชาวไทยทุกคนมีความสมัครสมานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

- สนับสนุนการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เช่น การประดับธงชาติและติดพระบรมฉายารักษ์ของพระมหากษัตริย์ทุกบ้าน เพื่อการสะท้อนจิตสำนึกความรักและภาคภูมิใจในสถาบันหลัก

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีกิจกรรมสร้างความสามัคคี เช่น การเล่นกีฬาและออกกำลังกายอย่างถูกต้องจนเป็นวิถีชีวิต เพื่อรู้จักการมีน้ำใจนักกีฬา มิตรภาพ เคารพกติกา ยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การสร้างสามัคคีของคนในชาติ

- จัดให้มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการให้ครบทุกตำบล เพื่อเป็นพื้นที่ของชุมชนได้จัดกิจกรรมร่วมกันอย่างสะดวก เช่น การฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมนิยมประเพณี อันนำไปสู่การสร้างสามัคคีของคนในชาติ

 รมรงค์ให้มีการปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ซึ่งได้แก่ เมตตาธรรม สามัคคีธรรม สุจริตธรรม และความเที่ยงธรรม อย่างจริงจัง จริงใจ และต่อเนื่องให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เพื่อให้ชาวไทยทุกคนมีความสมัครสมานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

 ส่งเสริมกิจการลูกเสือในสถานศึกษา และเพิ่มบทบาทของลูกเสือชาวบ้าน เพื่อช่วยกระตุ้นความจงรักภักดีและปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นแกนกลางในการสร้างความรัก ความสามัคคี ประองตองของคนทั้งชาติ ให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีปัญญา รู้คิด มาเป็นหลักในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ รวมทั้งลูกเสือชาวบ้าน เป็นองค์กรสะท้อนของความเป็นมิตรและเป็นพี่น้องของคนในชาติ ยึดแนวทางในการทำงาน แก้ปัญหาด้วยสันติวิธี หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง

 จัดให้มีกิจกรรมตามพื้นที่สาธารณะ (ลานเล่าเรื่อง หรือ ลานสืบสานตำนาน) เพื่อเผยแพร่ สืบสานประวัติศาสตร์ชาติไทย และขนบธรรมเนียมประเพณีในวันสำคัญต่างๆ เพื่อเทิดทูนสถาบันหลักของชาติอย่างต่อเนื่อง

➤ การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

 ส่งเสริมให้ประชาชนที่แตกแยกออกเป็นฝ่ายต่างๆ วางความขัดแย้ง เปิดรับฟังความคิดเห็น ยอมรับความแตกต่างทางความคิด แทนที่ความเห็นด้วยความรู้ แสวงหาความจริงที่เป็นสากล สร้างพลังทางสังคมที่สามารถถ่วงดุลและตรวจสอบอำนาจรัฐได้ เพื่อสร้างความปรองดองให้เป็นสังคมสมานฉันท์

 เสริมสร้างการแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำในอดีต การยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น การเมตตาให้อภัยและก้าวข้ามอดีต ตลอดจนการมองภาพอนาคตของสังคมร่วมกัน เพื่อสร้างความปรองดองให้เป็นสังคมสมานฉันท์

 ส่งเสริมให้มีการกำหนดกติกาทางการเมืองร่วมกัน และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมและเป็นการลดเงื่อนไขของข้อกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในส่วนของการดำเนินการกับผู้ถูกกล่าวหา เพื่อสร้างความปรองดองให้เป็นสังคมสมานฉันท์

 นำมิติทางศาสนาและมิติทางวัฒนธรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เพื่อให้เกิดความสามัคคี ความเข้าใจอันดี และความสมานฉันท์ เช่น ใช้หลักอริยสัจสี่ในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในปัญหาความขัดแย้งอย่างถูกต้อง

หาสาเหตุของความขัดแย้งอย่างถูกต้อง หากหาสาเหตุความขัดแย้งไม่ถูกต้อง การแก้ไขปัญหาก็ไม่ถูกต้อง ทำให้การใช้วิธีการแก้ไขไม่ถูกต้องตามไปด้วย ส่งผลให้มีปัญหาเพิ่มยิ่งขึ้น

 รณรงค์ให้คนไทยทุกคนคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล หรือของพรรคพวก โดยรัฐมนตรี นักการเมือง ข้าราชการ จะต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล

 เสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมไทย มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ด้วยสันติวิธี และธรรมาภิบาล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีเวทีสาธารณะเพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นและสร้างฉันทามติ เพื่อสร้างวัฒนธรรมและกลไกที่ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เมตตาและปราณีต่อกัน

 ส่งเสริมการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นควรอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในสังคมและกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพื่อให้การใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็นอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

 รณรงค์ให้การชุมนุมสาธารณะควรอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย คือเป็นการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ความไม่สงบเรียบร้อยของสังคม ความเสียหายแก่ธุรกิจและเศรษฐกิจของประเทศชาติ หากมีการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย มีการใช้อาวุธและความรุนแรงก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

รัฐบาลจะต้องดำเนินการแก้ไขโดยทันทีด้วยความสุขุมรอบคอบและเด็ดขาด เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะต่างๆ อยู่ขอบเขตของกฎหมาย

 ควรให้ผู้นำขององค์กรเอกชน โดยเฉพาะองค์กรเอกชนที่ทำงานส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งมีจิตอาสาและจิตสาธารณะได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของคนในชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และความสมานฉันท์

 แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมศาสนสัมพันธ์แห่งชาติประกอบด้วย ผู้แทนขององค์กรศาสนาทั้ง 5 ที่ทางราชการให้การรับรอง คือ พระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาซิกข์ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมความร่วมมือ ความเข้าใจอันดี และความสามัคคีระหว่างศาสนาและผู้นับถือศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อพลังศาสนาในการป้องกันแก้ไขปัญหาสังคม การพัฒนาสังคม การส่งเสริมความมั่นคงของชาติ การสร้างความปรองดองแห่งชาติและการปฏิรูปประเทศไทย

☐ ระเบียบวินัยในสังคม

❖ สภาพปัญหา

สังคมไทยมีคำเปรียบเปรยอยู่ประโยคหนึ่งคือ “ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่ชอบความเป็นอิสระ ไม่ชอบอยู่ใต้อาณัติหรือการกำกับของใคร แต่อีกความหมายหนึ่งก็แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีนิสัยชอบทำอะไรตามใจตนเอง ทำให้ในบางครั้งเหมือนไม่ชอบอยู่ในระเบียบวินัย หากเปรียบเทียบเรื่องระเบียบวินัยของคนไทยกับคนญี่ปุ่น จะเห็นว่าคนญี่ปุ่นมีวินัยสูงมาก ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนทำอะไรกฎระเบียบต้องมาก่อนเสมอ และปฏิบัติจนเป็นนิสัย วินัยเป็นสิ่งที่ถูกปลูกฝังและสั่งสม อยู่ในความคิดและจิตใจของชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่มาอย่างยาวนาน

ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาคนขาดระเบียบวินัยจากการไม่ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน การไม่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม การไม่เคารพปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของสังคม การไม่รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่อย่างถูกต้อง การใช้สิทธิรับบริการและให้บริการ การไม่มีมารยาทและไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรในการใช้ถนนและการขับขี่ยานพาหนะ ซึ่งการขาดระเบียบวินัยดังกล่าวส่งผลต่อปัญหาครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ทำให้เกิดการขาดความรับผิดชอบ การแก่งแย่งชิงดี การทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนอันตรายและความเสี่ยงหลายประการ

❖ กรอบความเห็นร่วม

การรักษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีในสังคม จะก่อให้เกิดความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม โดยการสร้างระเบียบวินัย ในสังคมจะต้องเริ่มที่ตนเองก่อน และขยายออกไปสู่สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการปฏิรูป ระเบียบวินัยในสังคมจะต้องเริ่มจากการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกประกอบกับ การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการทางสังคมอย่างจริงจัง โดยในระยะยาวจะต้องปลูกฝัง ระเบียบวินัยตั้งแต่เด็ก โดยรายละเอียดดังนี้

➤ การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกเรื่องระเบียบวินัยในสังคม

✚ ให้ผู้นำและเจ้าหน้าที่ในสถาบันการเมือง สถาบันการศึกษา สถาบันอาชีพ สถาบันครอบครัว ชุมชน และทุกภาคส่วน ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย และ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในสังคมปฏิบัติตามระเบียบวินัย

✚ รณรงค์ประชาสัมพันธ์เรื่องระเบียบวินัยในสังคมผ่านสื่อสารมวลชน ทุกรูปแบบ เพื่อให้คนในสังคมเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการรักษาระเบียบวินัยในสังคม

✚ ส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคมไทย เพื่อให้ประชาชน ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดี

➤ การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการทางสังคมอย่างจริงจัง

 บังคับใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อให้คนในสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย

- นำกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายมาบังคับใช้อย่างจริงจังและไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้สังคมสงบสุขและเกิดความยุติธรรม

- นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด (Closed-Circuit television : CCTV) และการติดตั้งระบบกำหนดตำแหน่งบนโลกหรือ GPS (Global Positioning System : GPS) เป็นต้น เพื่อช่วยการตรวจจับ ลดการฝ่าฝืน และการเลือกปฏิบัติ

 ใช้มาตรการทางสังคม เพื่อสร้างแรงกดดันและแรงจูงใจให้คนในสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย

- ประณามหรือต่อต้านพฤติกรรมที่ขัดกับระเบียบวินัยในสังคม เพื่อกดดันให้คนในสังคมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย

- ยกย่องคนที่รักษาระเบียบวินัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนในสังคมปฏิบัติตามระเบียบวินัย

- การเผยแพร่ชีวประวัติบุคคลต้นแบบที่มีระเบียบวินัยที่ดีเป็นแบบอย่างให้กับสังคม เพื่อกระตุ้นให้คนมีระเบียบวินัย

- การให้รางวัลหรือประกาศนียบัตรยกย่องบุคคลต้นแบบ เพื่อเป็นกำลังใจ

ให้คนรักหาระเบียบวินัย

➤ การปลูกฝังระเบียบวินัยตั้งแต่เด็ก

 ปลูกฝังระเบียบวินัยให้กับเด็กวัยก่อนเรียนตั้งแต่ในครอบครัว เพื่อให้เด็กเรียนรู้ระเบียบวินัยและช่วยให้การฝึกในช่วงวัยต่อมาทำได้ง่ายขึ้น

 ส่งเสริมให้ระบบการศึกษาปลูกฝังเรื่องระเบียบวินัยให้เด็ก เพื่อสร้างระเบียบวินัยให้เด็กและเป็นพื้นฐานให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัย

- ยุทธศาสตร์สร้างคนดีและความสามัคคีปรองดองทั้งแผ่นดิน ได้แก่ 1) สวดมนต์พัฒนาจิต 2) สร้างเสริมชีวิตประจำวัน 3) พัฒนาความปราดเปรื่อง

- จัดหลักสูตรการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกปฏิบัติเรื่องระเบียบวินัยให้เด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ครอบครัว และสังคม

- สร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีระเบียบวินัยจากภายในตัวของเด็กเอง

 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ทำกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อฝึกให้เด็กมีจิตอาสาและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

☐ เอกลักษณ์ของชาติ

❖ สภาพปัญหา

เอกลักษณ์ของชาติ หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเด่นและดิงามเฉพาะที่ร่วมกันของชาติไทย เกี่ยวกับประชากร ดินแดน ศิลปวัฒนธรรม ภาษาไทย ความเป็นเอกราชและอธิปไตย เกียรติภูมิของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นชาติ ช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสงบสุข ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทร และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาได้จนถึงทุกวันนี้

เอกลักษณ์ของชาติไทยเป็นลักษณะเฉพาะที่มีความเด่นและดิงามแตกต่างจากนานาประเทศนับแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน อันทำให้พื้นฐานสังคมไทยมีคุณภาพ คุณธรรม ภูมิปัญญา ใฝ่เรียนรู้ มีความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน มีความภาคภูมิใจในมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่มีมาช้านานจนหล่อหลอมให้เกิดความเป็นไทย ดังนั้น จึงสมควรสนับสนุนและส่งเสริมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อให้เอกลักษณ์ของชาติสามารถสืบสานและดำรงอยู่คู่กับประเทศไทยตลอดไป

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็วภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้วัฒนธรรมและค่านิยมของต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เป็นเหตุให้วิถีชีวิตของคนไทย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน

เกิดความสับสนในการประพฤติปฏิบัติตน และการดำเนินชีวิตในแนวทางที่ถูกต้องของ คนไทย ละเลยเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญูทเวที เพิกเฉยต่อการทุจริตคอร์รัปชัน หลงผิดคิดว่าวัฒนธรรมต่างชาติดีกว่าวัฒนธรรมไทย ยึดหลักวัตถุนิยมมากกว่าความพอเพียง ยกย่องคนมีเงิน หลงลืมความเป็นไทย และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยน้อยลง

โดยสภาวะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันหลัก 4 สถาบัน ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และยังส่งผลกระทบต่อการรักษาสิ่งที่ตั้งงามอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนความมั่นคงของชาติ

❖ กรอบความเห็นร่วม

ข้อเสนอการปฏิรูปเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อให้คนไทยมีจิตสำนึก รักความเป็นไทย มีความเข้าใจและภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติ มีความรักและภาคภูมิใจ ในชาติบ้านเมืองและท้องถิ่น เป็นพลเมืองดียึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภาคส่วน ต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ การสร้างจิตสำนึกรักความเป็นไทย และเทิดทูนในสถาบันหลักของชาติ

 สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้คนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อให้คนไทยมีจิตสำนึกรักความเป็นไทย มีความเข้าใจและภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติ มีความรักและภาคภูมิใจในชาติบ้านเมืองและท้องถิ่น

- ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชน ให้มีการจัดตั้งองค์กรหรือเครือข่ายด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องเอกลักษณ์ของชาติทั้งแก่ประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศ
- ให้นำหน่วยงานรัฐจัดกิจกรรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติในวันสำคัญต่างๆ
  - คนไทยและเยาวชนไทย และชาวต่างประเทศ มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ ความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
  - ผลสำเร็จของนโยบายและมาตรการในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติที่ดำเนินการ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

➤ การเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเอกลักษณ์ของชาติ

- เฝ้าระวังสถานการณ์เบี่ยงเบนทางเอกลักษณ์ของชาติ
  - ดำเนินการตรวจสอบสื่อทุกแขนง สถานการณ์ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางเอกลักษณ์ที่ดิงามของไทย เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งยังเป็นการขจัดสิ่งที่ไม่เหมาะสมออกไปจากสังคมไทย

- ปลุกจิตสำนึก สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้เกิดความรัก ภาคภูมิใจ และหวงแหน จนนำไปสู่การร่วมมือกันเฝ้าระวัง รักษา และสืบทอดเอกลักษณ์ของชาติ อันดงามต่อไป

- จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ด้านเอกลักษณ์ของชาติ

 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในการสร้าง ภูมิคุ้มกันให้กับเอกลักษณ์ของชาติ

- รัฐบาล ผู้นำและผู้บริหารประเทศ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร นักการเมืองทุกระดับ และบุคคลสำคัญในสังคมต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนเห็นแบบอย่างที่ดีในการน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

- ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดให้มี มาตรฐานและตัวชี้วัดการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด เพื่อให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีบทบาทนำในการบริหารงานการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ประชาสัมพันธ์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อทุกรูปแบบ อย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ของประเทศ เพื่อให้คนไทยรับทราบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักสากล สามารถ ประยุกต์ใช้ได้กับทุกภาคส่วน และเพื่อสร้างวัฒนธรรมแห่งความพอเพียงให้อยู่ในจิตสำนึก ของคนไทยและสังคมไทย

 กีฬา

❖ สภาพปัญหา

การกีฬา มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งในด้านสุขภาพ พลานามัย และด้านจิตใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กีฬาถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของ ครอบครัว และชุมชนในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลกจะอาศัยกระบวนการของกีฬา เพื่อสร้าง การมีส่วนร่วม เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการดำรงชีวิตที่มี คุณธรรม มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อกันที่ เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่นเป็น รากฐานที่ดีของสังคม องค์กรของประเทศต่างๆทั่วโลก รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ จึงสนับสนุนให้ใช้กีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม คุณภาพชีวิตของประชากรของประเทศตน

กีฬา มีคุณลักษณะเฉพาะ คือมีความสนุกสนาน มีความสุขเมื่อได้เล่น มีเสน่ห์แห่ง ความท้าทายสอนให้คนรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย สามารถดึงดูดผู้ชม และสื่อต่างๆ รวมทั้ง ผู้สนับสนุน สปอนเซอร์ เกิดรายได้ และเป็นธุรกิจกีฬา สามารถ ดึงดูดผู้ชมได้ทั่วทั้งโลก เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก หรือการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ทำให้เกิดสมาชิก แฟนคลับตามมา กีฬาเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจของคนทั่วทั้งโลกได้ สามารถแทรกซึมเข้าไปในชีวิตประจำวัน โดยไม่มี การแบ่งเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว เพศ หรือวัย...นี่คือ “กีฬา”

พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ในหลักการ การกีฬาเป็นสิ่งที่ มีจุดประสงค์พื้นฐานที่จะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงและสามารถที่จะแสดงฝีมือ ในเชิงกีฬาเพื่อความสามัคคีและเพื่อให้คุณภาพของมนุษย์ที่ดีขึ้น มาเวลานี้การกีฬาก็นับว่ามี ความสำคัญในทางอื่นด้วยคือ ในทางสังคมทำให้ประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติสิ่งที่มีประโยชน์ มีสุขภาพของร่างกายและของจิตใจ ทำให้สามารถที่จะอยู่เป็นสังคมอย่างอยู่เย็นเป็นสุข ทั้งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมืองและโดยเฉพาะในการกีฬาระหว่างประเทศก็ได้ เพิ่มความสำคัญกับมนุษย์อื่นซึ่งอยู่ในประเทศอื่น ฉะนั้นกีฬาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับ ชีวิตของแต่ละคนและชีวิตของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง หมายความว่า อย่างมี ประสิทธิภาพ มีความสามารถก็นำชื่อเสียงแก่ตน แก่ประเทศชาติ ถ้าปฏิบัติกีฬาด้วยความ เรียบร้อยด้วยความสุภาพก็ทำให้มีชื่อเสียงเหมือนกัน และจะส่งเสริมความสามัคคี ในประเทศชาติ”

ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกาสามารถใช้กีฬาสร้างรายได้อย่างจำนวนมาก และพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมกีฬาที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดขนาดใหญ่เป็นอันดับต้นๆ ของ ธุรกิจโลก พบว่า มูลค่าทางเศรษฐกิจรวมมากกว่า 400,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีการขยายตัว ในอัตราส่วนร้อยละ 20 ต่อปี สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมกีฬาใหญ่เป็นอันดับ หนึ่งของโลกมูลค่าการตลาดมากกว่าปีละ 210,000 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นร้อยละ 2 ของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ส่วนในภูมิภาค เอเชียประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมกีฬาใหญ่ที่สุดมูลค่า ทางเศรษฐกิจประมาณ 800,000 ล้านหยวน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ของประเทศ รายได้ส่วนใหญ่ของเงินมาจาก จำนวนผู้ชมกีฬา เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล

วอลเลย์บอล เทนนิส แบดมินตัน รวมถึงการจำหน่ายอุปกรณ์กีฬาทุกชนิด ทำให้ประเทศจีนมีรายได้จากการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามากขึ้นทุกปี

สำหรับประเทศไทยการบริหารจัดการด้านกีฬาประสบปัญหาหลายด้านได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรที่เกิดจากการรวมด้านการท่องเที่ยวและกีฬาเข้าด้วยกัน โดยคิดว่ากิจกรรมทั้งสองด้านจะสนับสนุนซึ่งกันและกันและควรรวมกันได้ แต่ในความเป็นจริงกิจกรรมทั้งสองอย่างมีเพียงบางส่วนที่สามารถดำเนินการไปด้วยกันได้เท่านั้น ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมถึงอุดมศึกษาจำนวนชั่วโมงพลศึกษาที่เคยมีมาแต่อดีตหายไป หลักสูตรการเรียนปกติไม่เหมาะกับการส่งเสริมนักกีฬาโดยเฉพาะกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และการเป็นนักกีฬาอาชีพ ปัญหากฎหมายด้านการกีฬาโดยเฉพาะด้านภาษี ปัญหาการนำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติสู่ภาคปฏิบัติไม่บรรลุเป้าหมาย จะเห็นได้จากแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550 - 2554) ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ไม่มียุทธศาสตร์ใดบรรลุเป้าหมายแม้แต่ยุทธศาสตร์เดียว ปัญหาการไม่สามารถนำกีฬามาสร้างรายได้หรือพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมกีฬาได้มีกีฬาบางประเภทเท่านั้นที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศได้ เช่น มวยไทยไฟต์ (Thai Fight) หรือฟุตบอล เป็นต้น

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ภาครัฐควรให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกระดับ ได้รับประโยชน์สูงสุดร่วมกัน จากการใช้กีฬาเป็นเครื่องมือผลักดันสังคมไทย รวมถึงสร้างโอกาส สร้างงาน รายได้ สร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจให้กับประเทศและพัฒนาไปในทุกด้านเฉกเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก

❖ ครอบคลุมเห็นร่วม

การนำกีฬามาเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปสังคมไทยให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกระดับ ได้รับประโยชน์ร่วมกัน นักวิชาการ ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการกีฬา จากองค์กรภาครัฐ เอกชน ตลอดจน นักวิชาการอิสระ มีความเห็นตรงกันว่า ควรปรับปรุงในด้านโครงสร้างและ การบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ การปฏิรูปด้านโครงสร้าง

✚ แยกกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาออกจากกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ให้เกิดความเป็นเอกภาพทั้งด้านโครงสร้าง องค์กร การบริหารจัดการ บุคลากร และงบประมาณ ให้เกิดความคล่องตัว

✚ ส่งเสริมการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ จะเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางที่ส่งเสริมด้านการกีฬาทุกประเภท เช่น การจัดการเรียน การสอน การฝึกซ้อม การเข้าร่วมการแข่งขัน การผลิตนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และ ผู้บริหารด้านการกีฬาทั้งกีฬาสากลและกีฬาประจำชาติ อย่างมืออาชีพ รวมถึงการสร้างนักวิจัย และผลงานวิชาการที่ได้รับการยอมรับ เพื่อบริหารจัดการด้านการกีฬาให้เกิดความเป็นเลิศ และส่งออกบุคลากรด้านการกีฬาทุกประเภทให้สร้างรายได้กลับมายังประเทศไทย

✚ ปรับปรุงกฎหมายกีฬา การออกกฎหมายหรือมาตรการด้านภาษีเกี่ยวกับ กีฬา เพื่อส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกีฬามากขึ้น เช่น มาตรการลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชนที่สนับสนุนเกี่ยวกับการกีฬา

➤ การปฏิรูปด้านการบริหารจัดการ

✚ ผลักดันแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาและ ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาเพื่อการบริหารการกีฬา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกเพศ ทุกวัย ให้ได้รับประโยชน์จากการกีฬาสูงสุด

✚ การส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านการกีฬา เช่น สถานที่ออกกำลังกายที่มีอยู่อย่างจำกัดและไม่เอื้อต่อการออกกำลังกาย พื้นที่สาธารณะที่เหมาะสมต่อการออกกำลังกาย อุปกรณ์ด้านการกีฬา องค์กรความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการกีฬา

✚ การส่งเสริมการกีฬาให้พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมกีฬา ภาครัฐควรส่งเสริม

และสนับสนุนภาคการกีฬาในทุกมิติ เช่น กลุ่มธุรกิจสถานบริการการออกกำลังกาย กลุ่มผู้ค้าส่งและค้าปลีกอุปกรณ์กีฬา กลุ่มผู้ผลิตอุปกรณ์กีฬา กลุ่มผู้นำเข้าและส่งออกอุปกรณ์กีฬา กลุ่มสื่อสารมวลชน กิจกรรมทางการตลาดและโฆษณาประชาสัมพันธ์ กลุ่มจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ กลุ่มสิทธิประโยชน์และลิขสิทธิ์ทางการกีฬา กลุ่มสโมสรกีฬาสมัครเล่นและกีฬาอาชีพ กลุ่มจัดการแข่งขันด้านการกีฬา กลุ่มสถาบันผู้ผลิตบุคลากรและฝึกสอนด้านการกีฬา กลุ่มวิทยาศาสตร์การกีฬา กลุ่มเวชศาสตร์การกีฬา และกลุ่มอื่นๆ ให้พัฒนาจนก่อให้เกิดรายได้และพัฒนาทุกด้านให้เป็นอุตสาหกรรมกีฬาต่อไป เพื่อให้ภาคการกีฬาสามารถสร้างโอกาส สร้างงานและรายได้ รวมถึงอาชีพให้กับประชาชนคนทุกกลุ่ม

❑ สิ่งบันเทิงอันมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชน

❖ สภาพปัญหา

สิ่งบันเทิงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้แก่ ภาพยนตร์ ดนตรี ละครเวที สวนสนุก กีฬา โทรทัศน์ วิทยุ การอ่าน (วรรณกรรม/นิตยสาร) เกมคอมพิวเตอร์ (ออนไลน์ ออฟไลน์) อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ และสถานบันเทิง

เยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญและเป็นอนาคตของชาติ หากเยาวชนได้รับการศึกษา และการอบรมส่งเสริมให้เป็นเยาวชนที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม มีความรู้ มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมถูกต้อง เป็นประโยชน์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อเติบโตขึ้นจะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นพลเมืองชาติ จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมให้เรียบร้อย พัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคงเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง หากแต่ในปัจจุบันพบว่าปัญหาเยาวชน เป็นปัญหาสังคมที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งของประเทศ อันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

กระบวนการเรียนรู้ของเยาวชนเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต สื่อกลายเป็น แหล่งเรียนรู้แหล่งใหม่ที่สามารถกระตุ้น การรับรู้และดึงดูดความสนใจจากเด็กและเยาวชน ได้อย่างมาก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดสื่อใหม่ๆ มากมาย โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ที่มีข้อมูลจำนวนมาก เรื่องราวที่เด็กสนใจใคร่รู้ เปิดกว้างให้เด็กเข้าไปค้นหาอย่างอิสระ ในขณะที่สื่อดั้งเดิม ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่าย ก็พัฒนารูปแบบการนำเสนอ ให้น่าสนใจโดยมีเป้าหมายการนำเสนอในเชิงพาณิชย์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น เนื้อหาการนำเสนอส่วนใหญ่ จะมุ่งเน้นการนำเสนอความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ทั้งละคร เพลง เกมโชว์ ขาวบันเทิงของดารานักกร้อง แพชั่น โฆษณาขายสินค้าและบริการ ซึ่งสร้าง รายได้มหาศาลให้แก่ธุรกิจสื่อและเจ้าของสินค้า

การใช้สื่อสมัยใหม่และเสพสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสม โดยขาดการคิด วิเคราะห์ และ ความรู้เท่าทันสื่อ ทำให้เยาวชนมีความเสี่ยงทำให้เกิดพฤติกรรมด้านลบต่อพฤติกรรมเยาวชน 4 ประการ คือ (1) การบริโภคนิยม ทำให้เสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพ การเรียนรู้เลียนแบบ พฤติกรรมดาราและบุคคลสาธารณะที่มีชื่อเสียงในค่านิยมที่ไม่เหมาะสม การมีพฤติกรรมการ บริโภคที่อันตรายเนื่องจากการเลียนแบบสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ มีความเชื่อที่ผิด เช่น ค่านิยมมีผิวขาว (2) พฤติกรรมทางเพศ ทำให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้เลียนแบบทางเพศที่ผิด การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่พร้อม การแต่งกายยั่วยุทางเพศ เสี่ยงต่อการถูกล่อลวง (3) ความรุนแรง การเรียนรู้เลียนแบบการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องหรือการพูดหยาบคาย โกหก ใสร้าย หรือหลอกลวง ผู้อื่น การมีพฤติกรรมความรุนแรงที่มีให้เห็นผ่านสื่อสิ่งบันเทิงต่างๆ (4) ความเสี่ยงต่อ การกระทำผิดต่อกฎหมาย เช่น ยาเสพติดและการพนัน เป็นต้น

จะเห็นว่าความเสื่อมโทรมด้านจริยธรรมและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชน อาจสืบเนื่องมาจากสิ่งเร้าและปัจจัยกระตุ้นหลายอย่าง ปัญหาสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสมมีผล ต่อพฤติกรรมของเยาวชนจึงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

❖ กรอบความเห็นร่วม

ประชาชนมีข้อเสนอให้การปฏิรูปในประเด็นของการปฏิรูปสิ่งบันเทิงอันมีผลต่อ พฤติกรรมของเยาวชน โดยใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเยาวชนจากสิ่งบันเทิง

ที่ไม่เหมาะสม การส่งเสริมสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ การสร้างภูมิคุ้มกัน ตลอดจนการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต เพื่อให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

➤ การบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองเยาวชน

 ควบคุมและบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างจริงจัง เพื่อการคุ้มครองเยาวชนและปราบปรามสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสม

- ควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสื่อบันเทิงและการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ และ พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับสื่อบันเทิง

- ควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสถานบันเทิง

- ควบคุมและบังคับใช้กฎหมายการกระทำความผิดเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน

 ปรับปรุงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการคุ้มครองเยาวชนจากสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสม และให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของข่าวสารข้อมูลบนเครือข่าย เพื่อให้การใช้เครือข่ายอยู่ในศีลธรรมอันดี

➤ การส่งเสริมสื่อบันเทิงสร้างสรรค์

ส่งเสริมการผลิตสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ และเพิ่มช่องทางการเผยแพร่สื่อดี เพื่อเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ในระยะยาว

- ส่งเสริมให้มีการผลิตและเผยแพร่สาระสร้างสรรค์ผ่านสื่อมวลชน เพิ่มพื้นที่รายการสื่อที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ คุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังค่านิยมที่ดี การเสริมสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ และการสร้างระเบียบวินัยในสังคมไทย เพื่อให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม มีความรู้ มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมถูกต้อง

- เพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ไปยังภูมิภาค และพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้เยาวชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงสร้างสรรค์ให้ทั่วถึงมากขึ้น

- ส่งเสริมการสร้างเกมสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน เพื่อเพิ่มทักษะในการเรียนรู้

➤ การสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนในการเข้าถึงสิ่งบันเทิง

ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ โดยจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชนที่พึงประสงค์ โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ คุณลักษณะข้อหนึ่งของเยาวชนที่พึงประสงค์ คือ เยาวชนที่รู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ด้วยเหตุผล

และสติปัญญา เป็นผู้คิดเป็น คิดชอบ พุดเป็น พุดชอบ ทำเป็น ทำชอบ โดยกำหนดให้การพัฒนาเยาวชนเป็นวาระของชาติเป็นนโยบายสาธารณะ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน

 จัดระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม พร้อมกับการพัฒนาทักษะเฉพาะด้านเพื่อให้เยาวชนสามารถตัดสินใจได้อย่างปลอดภัยและรับผิดชอบ

 สร้างเสริมวัฒนธรรมการใช้สื่อบันเทิงอย่างเหมาะสม และพัฒนาจริยธรรมเยาวชนไทย เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชน

 สนับสนุนให้เกิดมีแหล่งเรียนรู้ต่อเนื่องทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น และชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์เทคโนโลยีและสารสนเทศ ศูนย์กีฬา ศูนย์วัฒนธรรม และศิลปะ เป็นต้น เพื่อการพัฒนาเยาวชนที่ยั่งยืน

 ส่งเสริมบทบาทสถาบันครอบครัว ในการดูแลเยาวชนในการเข้าถึงสิ่งบันเทิงที่ไม่เหมาะสม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชน

➤ การส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

 ให้ความสำคัญในการพัฒนาเยาวชน และการส่งเสริมเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการใช้เวลาที่ว่างให้เป็นประโยชน์ และประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมและเป็นการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับวัย

✚ เปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดนโยบายในด้านเด็กและเยาวชนอย่างเต็มรูปแบบและทั่วถึง และควรมีกองทุนพัฒนาบทบาทเด็กและเยาวชนเพื่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

✚ เพิ่มพื้นที่ในชุมชน เพื่อให้เยาวชนมีพื้นที่สำหรับการประกอบกิจกรรมนันทนาการ เล่นกีฬา และออกกำลังกาย โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนการจัดหาพื้นที่

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ